

І.С. Галик, канд. техн. наук, проф. (*ЛКА, Львів*)

Б.Д. Семак, д-р техн. наук, проф. (*ЛКА, Львів*)

ЕКОТЕКСТИЛЬ: ТОВАРОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ

Як відомо, в останнє десятиріччя у всьому світі суттєво зросли обсяги виробництва і розширився асортимент різних за призначенням і способами виробництва екологічнобезпечних груп товарів (харчових продуктів, товарів легкої промисловості та інших). Це в свою чергу обумовило створення відповідних сегментів спеціалізованих екоринків. Це в певній мірі стосується і формування в останні роки вітчизняного ринку екологічнобезпечних видів текстильних матеріалів і виробів одягового та інтер'єрного призначення (екотекстилю).

Для успішного функціонування вітчизняного сегменту ринку екотекстилю, як показали проведені нами комплексні товарознавчі, екологічні та маркетингові дослідження, першочергову увагу при інформаційному забезпеченні даного ринку слід приділити вирішенню наступних завдань:

- вивченню, узагальненню та інтерпретації структури потреб споживачів в основних видах екотекстилю різних способів виробництва (тканого, трикотажного, нетканого, килимового та інших), волокнистого складу, будови та оздоблення;

- вивченню сировинних, технологічних, асортиментних і фінансових можливостей вітчизняних підприємств забезпечувати екологічні потреби населення нашої країни не тільки на внутрішньому екоринку, але і обґрунтуванню можливостей експорту чи імпорту його окремих видів;

- обґрунтуванню шляхів подальшого вдосконалення вітчизняної системи стандартизації, пов'язаних з розробленням нових і вдосконалення існуючих екологічних стандартів, що стосуються визначення основних положень і термінів, обґрунтуванню номенклатури показників якості та екологічної безпечності основних видів екотекстилю, обґрунтуванню вибору екокрітеріїв, методів і методик оцінювання його екологічних властивостей, включаючи специфіку екомаркування та догляду за основними видами екологічнобезпечних текстильних матеріалів і виробів одягового та інтер'єрного призначення;

- визначенню та сучасної товарознавчої трактовки групової, видової та внутрішньовидової структури асортименту екотекстилю на

вітчизняному ринку, пошуку шляхів її оптимізації з врахуванням ситуації на зарубіжних ринках;

- переорієнтації та поглиблення напрямів товарознавчих і матеріалознавчих досліджень асортименту, властивостей, рівня якості та екологічної безпечності екотекстилю різних способів виробництва, будови, оздоблення та призначення з метою інформаційного забезпечення успішного функціонування вітчизняного сегменту ринку екотекстилю.

На наше переконання, підняті блоки питань доцільно більш повно і детально висвітлювати не тільки в монографіях, навчальних і періодичних виданнях, але й всесторонньо обговорювати на періодичних міжнародних, регіональних і міжвузових науково-практичних конференціях і симпозіумах.

На основі проведених в останні роки експериментальних досліджень асортименту і властивостей екотекстилю на кафедрах товарознавства та маркетингу ЛКА, кафедрі товарознавства та експертизи в митній справі Луцького національного технічного університету, кафедрі хімічної технології волокнистих матеріалів Херсонського національного технічного університету, а також кафедрі художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв були сформовані та обґрунтовані такі основні напрями екологізації асортименту та властивостей текстильних одягових і інтер'єрних матеріалів і виробів, і вивчена можливість формування на їх основі вітчизняного ринку екотекстилю. Пропонуємо тільки основні товарознавчі аспекти формування асортиментної структури даного ринку. Це передусім стосується вирішення наступних питань:

- створення міжгалузевої державної програми виробництва основних видів екотекстилю одягового та інтер'єрного призначення з залученням до виконання даної програми фахівців різного профілю (технологів, стандартизаторів, маркетологів, товарознавців, екологів та інших);

- розроблення обґрунтованої концепції формування асортименту, властивостей, рівня якості і екологічної безпечності основних видів екотекстилю різного цільового призначення і формування на їх основі вітчизняного сегменту ринку;

- розроблення теоретико-методологічних засад формування вітчизняного ринку екотекстилю і його асортиментної структури.

Наведені приклади свідчать про можливість цілеспрямованого формування асортименту екотекстилю з заданим рівнем його екологічної безпечності з врахуванням конкретних умов експлуатації окремих видів виробів одягового та інтер'єрного призначення.